

Kinder Torah

Miketz

בס"ד

Perfect Emunah

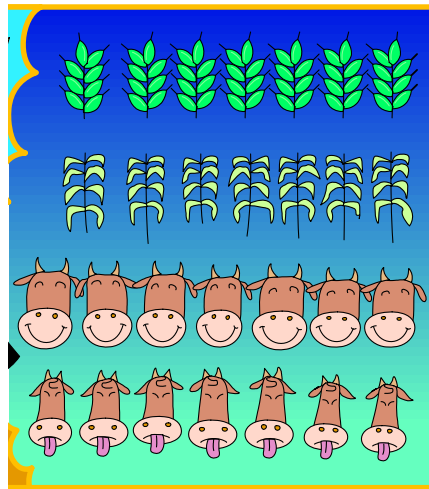
Pharaoh was upset. Very upset. His sleep the past night had been disturbed by two very troubling dreams. "In the morning he felt agitated, so he summoned all of the magicians and wise men of Mitzrayim. Pharaoh told them his dreams, but no one could interpret them" (from Bereshis 41:8).

How did Pharaoh behave when he was upset? Not very nicely. He had previously condemned the chief baker to death because a pebble found its way into his loaf of bread. He threw the chief wine steward into prison for allowing a fly to fall into his cup of wine. Pharaoh was a cruel king who was merciless to those who did not meet his expectations. This particular day, after the dreams, he was angry, agitated, and extremely dangerous. In this frame of mind, he sent for Yosef. The King's messengers arrived in the pit dungeon of Mitzrayim. They quickly washed, shaved, and dressed Yosef, then whisked him off to the Royal Palace to interpret Pharaoh's dream. Yosef must have been terrified.

What are Pharaoh's first words to him? "I have dreamed a dream, but there is no one who can interpret it. I have heard about you, that you can understand a dream and interpret it" Bereshis (41:15). Rav Mattisyahu Solomon, in his sefer "With Hearts Full of Faith" considers Yosef's possible responses to this statement. He could have agreed with Pharaoh and said, "Yes your majesty." Alternatively, he could have nodded meekly and bowed his head. The last thing that one would have expected him to do was contradict Pharaoh. That audacious act could incur the death penalty. Yet, that is exactly what he did. "And Yosef answered Pharaoh, saying, 'It is beyond me. God will respond with Pharaoh's welfare'" (41:16). Why did he have to answer Pharaoh in this way? He could have at least first interpreted the dreams, calmed Pharaoh down, and then told him that the interpretation came from Hashem. Instead, as soon as he comes in facing this cruel and agitated despot, he instantly declares that his interpretative talents are not his own. They are from Hashem.

Rav Solomon calls this the ultimate expression of Yosef's *emunah* (faith). He sees with perfect clarity that the Divine

Hand is guiding every event in his life. Therefore, he has nothing to fear. Pharaoh presents no threat to him. Furthermore, he cannot allow even a moment's misconception about the source of the dream's interpretation. Pharaoh must know immediately that it is from The Almighty. This strong conviction apparently had a profound effect on Pharaoh, and brought him around to Yosef's way of thinking. After the dream is interpreted, Pharaoh tells him "Since Hashem

has informed you of this, there is no one as intelligent and wise as you" (41:39). Pharaoh has apparently been convinced that Yosef's abilities come directly from Hashem. This is the awesome power of perfect *emunah*. It is unshakable. It maintains a person's calmness and poise in all situations. In addition, it is so compelling, that it can change the heart of even the cruelest despot. This is the perfect *emunah* of Yosef HaTsaddik.

Kinderlach . . .

Emunah is a wonderful thing. It is the knowledge, deep in the heart, that Hashem is with you at all times. He is directing your life, and everything that happens to you. Everything that He does is good and perfect; therefore, whatever is happening to you is good. There is no reason to panic or be afraid. Things may be unpleasant. They seem bad. Do not worry. Hashem is making them happen, therefore they are by definition good. There is no reason to fear, panic, be angry, or upset. Calmly say to yourself the immortal words of Dovid HaMelech, "Though I walk through the valley of the shadow of death, I will fear no evil, for You are with me" (Tehillim 23:4).

He's Paying Attention

"Just remember me..." (Bereshis 40:14). Yosef HaTsaddik paid dearly for those words. Yosef and the Royal Cupbearer were in prison together. Yosef interpreted the officer's strange dream. In three days he would be released and restored to his Royal position. Yosef requested that he ask Pharaoh to release him from this prison. Because he placed his faith in the officer, and not in Hashem, Yosef stayed an additional two years in prison.

What actually happened? "The Royal Cupbearer did not remember Yosef, rather he forgot him" (Bereshis 40:23). The Keli Yakar explains that this is the way of the world. One who feels that he is important forgets those whom he feels are beneath him. However, Hashem's ways are different. He is greater than all of creation, yet He remembers each one of us, and our deeds. This is a sign of His great humility.

It happened at the end of two years to the day" (Bereshis 41:1). Rabbeinu Bechaye relates that the word *miketz* comes from the root word *ketz*, which means end. It also can mean fixed amount. Each and every decree that comes from Hashem's mouth is exact. On Rosh Hashanah He evaluates all of our accomplishments of the past year, and then fixes our financial, health, and overall physical situation for the next year. Precisely. That is what He did with Yosef. His punishment was to stay exactly two extra years in prison. To the day. The very next night Pharaoh dreamed his dream.

Kinderlach . . .

We learn two very important things from these events. Hashem is paying attention to everything that you do. Doesn't that make you feel important? He takes note of everything, remembers it, and evaluates it. Then He arranges the events of your life. The things that happen are tailor made exactly for you. That should make you feel even more important. The King of all Kings is paying close attention to you, and helping you by guiding your life every step of the way. What could be better than that?

והגדת לבנון

פרשת מקץ

ומוטרד ועל כן היה מסוכן מאוד. זה היה מצב הרוח שלו כאשר שלח להביא את יוסף. שליחי המלך הגיעו לבית הסוהר של מצרים. חיש מהר הם רחצו וגילחו את יוסף והלבישו אותו בבגדים נקיים, ולאחר מכן הביאו אותו במרוצה לארמון המלוכה כדי שיפתור את חלום פרעה. יש להניח שיוסף חש אימה רבה.

במה פתח פרעה את דבריו ליוסף? "חלום חלמתי ופותר אין אותי ואני שמעתי עליך לאמור תשמע חלום לפתור אותו" (בראשית מ"א, ט"ו). הרב מתתיהו סלומון, בספרו "בלבבות מלאים אמונה"

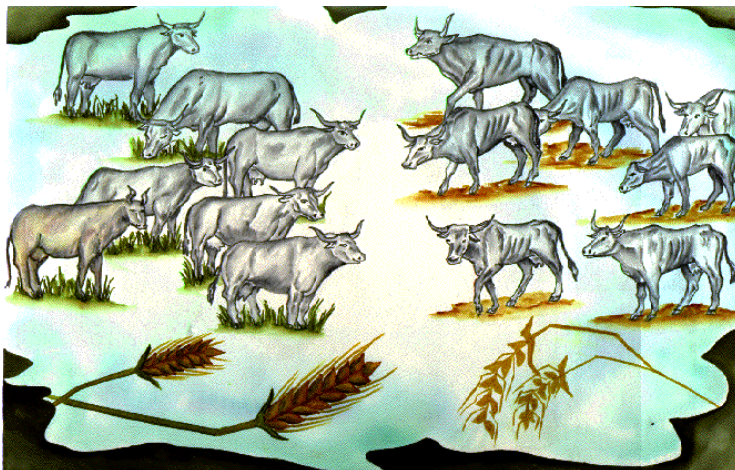
מעלה כמה תגובות אפשריות של יוסף להצהרה זו של פרעה. הוא היה יכול להסכים עם פרעה ולומר לו, "כן הוד מלכותו." והוא היה יכול להניד בראשו לאות הן ולהרכיני בהכנעה. הדבר האחרון שהיינו מצפים ממנו לעשות הוא לסתור את דברי פרעה. תגובה מחוצפת מעין זו היתה עלולה להביא עליו גזר דין מוות. אבל כך הוא עשה בכל זאת. "ויען יוסף את פרעה לאמור בלעדי, אלוקים יענה את שלום פרעה" (מ"א, ט"ז). מדוע השיב יוסף כך לפרעה? הוא יכול היה לפחות לפתור את החלומות בתחילה, להרגיע את פרעה, ורק לאחר מכן לספר לו שהפתרון בא מאת ה'. ובמקום זה, ברגע שהוא נכנס ועומד לפני רודן אכזרי ועצבני זה, הוא מכריז מיד שכשרונות פתירת החלומות שלו אינם שלו. מקורם באלוקים.

הרב סלומון מכנה זאת "הביטוי האולטימטיבי של אמונתו של יוסף בה'." יוסף רואה בבהירות מוחלטת שיד ה' היא שמכוונת כל רגע ורגע מחייו, ולפיכך אין לו סיבה לפחד. פרעה אינו מהווה איום עליו. ובנוסף לכך, יוסף אינו יכול להרשות אפילו רגע אחד של הבנה לא נכונה בדבר המקור של פתרון החלום. על פרעה לדעת מיד שהפתרון הוא מאת ה'. להכרה חזקה זו של יוסף היתה כנראה השפעה עמוקה על פרעה, והיא שהביאה אותו להכיר בדרך החשיבה של יוסף. לאחר פתרון החלום, אומר פרעה ליוסף: "אחרי הודיע אלוקים אותך את כל זאת אין נבון וחכם כמוך" (מ"א, ל"ט). נראה שפרעה אכן השתכנע שיכולותיו של יוסף מגיעות ישירות מה'. זהו הכוח האדיר של אמונה מושלמת. אי אפשר לערער אותה. בנוכחותה האדם שומר על שלוותו ועל יציבותו בכל מצב שהוא. ובנוסף לכך, אמונה זו היא כה מחייבת, שהיא יכולה להביא למהפכה אפילו בלבו של הרודן האכזרי ביותר. זוהי האמונה המושלמת של יוסף הצדיק.

ילדים יקרים... אמונה היא דבר נפלא. היא הידיעה, עמוק בלב, שה' נמצא איתנו בכל עת. הוא שמנווט את חיינו ואת כל מה שקורה לנו. כל מה שהוא עושה הוא טוב ומושלם, ולכן, כל מה שקורה לנו הוא טוב במהותו. אין סיבה להיכנס לפאניקה או לפחד. ייתכן שיקרו דברים בלתי נעימים. וייתכן שהם ייראו לנו אפילו רעים. אך אין לדאוג. ה' הוא שגרם להם לקרות, ולכן הם ממילא טובים. אין סיבה לפחד, להיבהל או להצטער. כל מה שעלינו לעשות הוא לשנן לעצמנו את דברי דוד המלך, "גם כי אלך בגיא צלמוות, לא אירא רע כי אתה עמדי" (תהלים כ"ג, ד').

הוא שם לב

"כי אם זכרתי אתך..." (בראשית מ', י"ד). יוסף הצדיק שלם ביוקר עבור מילים אלו. יוסף ושר המשקים ישבו יחד בבית האסורים. יוסף פתר את חלומו המוזר של שר המשקים. בעוד שלושה ימים, הוא יצא מן הכלא ויחזור לתפקידו. יוסף בקש משר המשקים שיבקש מפרעה לשחרר אותו מבית האסורים. משום ששם את מבטחו באדם ולא בה', נשאר יוסף בבית הסוהר עוד שנתיים ימים.

מה בעצם קרה? "ולא זכר שר המשקים את יוסף, וישכחהו" (בראשית מ', כ"ג). הכלי יקר זצ"ל מסביר שזו דרך העולם. מי שמחשיב את עצמו, שוכח את אלה שהוא מרגיש שהם נחותים ממנו. דרכי ה', לעומת זאת, שונות. הוא גדול ומרומם מכל הבריאה ובכל זאת, הוא זוכר כל אחד ואחד מאתנו ואת כל מעשינו. זהו סימן לענוותנותו הרבה.

"ויהי מקץ שנתיים ימים" (בראשית מ"א, א'). רבינו בחיי מסביר שהמלה מקץ קשורה

למלה סוף. מובן נוסף הוא, קצבה, כמות קבועה. כל דבר שיוצא מפי ה', בקצבה הוא יוצא. בראש השנה הוא בוחן את כל מה שהשגנו בשנה הקודמת, וקוצב מה יהיה לנו לשנה הבאה בכסף, בבריאות ובכל עניינינו. הכל בקצבה מדויקת. כך עשה גם עם יוסף. עונשו היה להשאר בדיוק עוד שנתיים בכלא. שנתיים בדיוק, ולא יותר. מיד בלילה שלאחר מכן, חלם פרעה את חלומו.

ילדים יקרים...

מאירועים אלו אנו לומדים שני דברים מאד חשובים. ה' שם לב לכל מה שאנחנו עושים. נכון שזה גורם לנו להרגיש חשובים? הוא שם לב לכל דבר, זוכר אותנו, ובוחן אותנו. אחר כך הוא קובע בדיוק מה יקרה לנו בכל רגע. כלמה שקורה, תפור במדויק עבור כל אחד ואחד מאתנו. זה צריך לגרום לנו להרגיש אפילו עוד יותר חשובים מלך מלכי המלכים נותן לנו תשומת לב מאד אישית, ועור לנו על ידי כך שהוא מכון את חיינו על כל צעד ושעל. היש דבר טוב מזה?

אמונה מושלמת

פרעה היה נסער. מאוד נסער. שני חלומות הטרידו את מנוחתו בלילה הקודם. "ויהי בבוקר ותפעם רוחו וישלח ויקרא את כל חרטומי מצרים ואת כל חכמיה ויספר פרעה להם את חלומו ואין פותר אותם לפרעה" (בראשית מ"א, ח').

כיצד היה פרעה מתנהג בדרך כלל כאשר היה נסער? התנהגותו בזמנים כאלה לא היתה טובה במיוחד. בעבר הוא כבר דן את שר האופים למוות בשל אבן קטנה שנמצאה בכיכר לחם. הוא השליך את שר המשקים לכלא על שלא מנע מבוב לחדור אל כוס היין שלו. פרעה היה מלך אכזר שלא ריחם על אלה שלא מילאו אחר ציפיותיו. ביום הזה, לאחר החלומות שחלם בלילה, הוא היה כעוס